

Tante Hertha

Nr. 271, 25. årgang, april 2021

Kalvehyttesamling

Landmanden kan godt bruge et par hænder til samling af de nye kalvehytter lørdag d. 17. april kl. 10.30. Kontakt evt. Nis på tlf.: 2181 4853

Kalvene skal have hytter på friland. (Foto: Stine)

Tante Hertha er Hertha Levefællesskabs informationsblad, som udkommer ca. d. 1. i hver måned. Redaktør: Allan Elm. Redaktionsudvalg: Helle Hansen, Per Clauson-Kaas, Ole Wads-holt og Anne-Lene Jappe.

Folk, som ikke er bosiddende i Hertha og som ønsker at abonnere, kan henvende sig til re-daktøren på tlf. 3840 3401 eller pr. mail: tante@hertha.dk

Dette og de sidste års Tante Hertha kan ses på hjemmesiden: www.hertha.dk under 'Nyheder'.

Referater o.lign. som ønskes bragt, forudsættes af redaktionen at være klare og egnede til offentliggørelse!

Deadline for stof til bladet er d. 20. i måneden før. Sendes til: tante@hertha.dk eller i postkassen Landsbyvænget 2A, mærket 'Tante Hertha'.

Stof, som kommer efter deadline, kan ikke garanteres bragt!

Tante Herthas mail-adresse: tante@hertha.dk.

KALENDER PÅ HERTHAS HJEMMESIDE www.hertha.dk opdateres løbende.

Hertha er på Facebook (bestyres af Anne-Lene)

Forsidefoto: Marts måned stod i flytningens tegn, da 10 beboere flyttede ind i det nye bofællesskab Vidarhus - her Camilla og Tune med passende arbejdsfordeling (foto: Helle)

HerthaKalender

April 2021

Søndag d. 11.

Koncert (se nedenfor)

Efter koncerten: Mulighed for at købe mad med hjem caféen

Maj

Juni

Onsdag d. 2.- søndag d. 6.

Jubilæumsuge (aktiviteter hver dag)

Følg med på www.hertha.dk/ kalender og i mails i herthagooglegroups

Velkommen til en

Intern Hertha musik vandre forårs koncert festival

søndag d. 11 april kl. 15

Vi er en gruppe, der er i gang med at arrangere en koncertdag. Denne besked er for, at i kan sætte kryds i kalenderen. Der vil efter påske komme en rigtig invitation ud med tilmelding, men vi venter på at have de aktuelle Corona restriktioner.

Så dette er en lille appetitvækker

Der kommer til at være minimum fire grupper, der optræder forskellige steder i landsbyen. Publikum går så fra scene til scene, og lytter til de forskellige grupper, der vil spille 15 min. hver.

Efterfølgende laver café-gruppen noget mad, man kan købe og tage med hjem.

Med venlig hilsen

Else, Tove, Anne-Lene, Doris, Randi, Arvil og Sille

Indhold i dette nummer:

Herthas 25 års jubilæum	s. 4	Nyt fra bofællesskaberne	s. 13
Mit Hertha	s. 6	Medborger	s. 14
Michael er der når vi vågner	s. 8	Referater	s. 17
Om en proces der gik i fisk	s. 10	Månedens kunstværk	s. 19
Præsentationer	s. 12		

Herthas 25 års jubilæum

I marts - nærmere bestemt 10. marts - er det 25 år siden Hertha Levefællesskab blev startet. Da vi er forhindrede i for nærværende at holde en stor fest, vil vi her i bladet i løbet af året bringe lidt forskelligt stof for at ihukomme pionererne, 'the founding fathers and mothers' og Herthas tidligste historie.

Efter 25 år:

Af de 11 udviklingshæmmede, der flyttede ind i marts 1996, bor stadig efter 25 år følgende: Sara H, Bente, Louise, Freja, Ulla, Morten T, Lars K.

Fra en landsbyadresseliste fra 1995 bor i dag 25 år efter følgende: Kirsten, Helle og Søren, Bodil, Jette, Ib og Tove, Per og Lena, Leif, Tove, Sibylla, Marie og Hanne.

Jubilæumsskrift:

Alle planlagte jubilæumsfejringer er jo pga. corona-restriktionsudsat.

Det eneste, der er kommet ud af planerne, er, at arbejdet med at lave et jubilæumsskrift, kan gå i gang. Bestyrelsen i Hertha Støtteforening har påtaget sig opgaven at sætte det i gang. ER DER NOGEN DER VIL VÆRE MED I EN SÅDAN PLANLÆGNINGSGRUPPE??

Henvendelse til Helle/på bestyrelsens vegne

Foråret pibler umiskendeligt frem (Fotos: Ole W.)

Præsentationer

I Herthahus er 5 voksne flyttet ind for det næste lille årstid, indtil ombygningen starter.

I lille Herthahus bor Cecilie og Alma Leonora. Af kendte bor også Amadeu. Desuden er Loises bror, Tommas flyttet ind. De to sidste er Jette og Claus, som præsenterer sig herunder:

Mit navn er Jette Sørensen og er i min bedste alder.

Jeg har fremlejet værelse i Herthahus i 10 måneder. Nu min datter er flyttet hjemmefra, undersøger jeg nye græsgange, hvor vores tidligere græsgang var i Århus.

Jeg er opvokset på en gård i Nordjylland og har i dag haft min første malke 'workshop' her med Nis. Det vækker minder fra barndommen med malkemaskiner, ko lugte og lyde etc.

Jeg holder af at facilitere meditation, sang, fri stemmelyds cirkler. Jeg overvejer at starte en lille gruppe her (man behøver ikke at have arbejdet med det tidligere).

Min uddannelse: Musikterapeut (BA) fra Ålborg Universitet.

Elsker vandreture, mindful spisning.

Søger få timers arbejde indenfor mit fag eller forefaldende arbejde.

Jeg glæder mig ved at være i de smukke omgivelser her i Hertha og at hilse på og udveksle med nye mennesker her.

Kh

Jette

Hej.

Jeg hedder Claus, og jeg er født og opvokset i København og omegn. Jeg flyttede til Vejle i 2004. Jeg er far til Lauritz og Kaja. Lauritz bor i Århus og Kaja bor i Vejle, Kaja er mor til en pige, som er et år.

Jeg er uddannet elektriker og har gennem hele livet tilegnet mig mange færdigheder inden for håndværk, IT m.m. Med tiden blev jeg mere interesseret i mennesker og deres velbefindende, som betyder, at jeg de senere år har arbejdet som personlig-/ handikaphjælper, som pædagog-medhjælper ved Ellehøj i Vejle - som er et beskyttede værksted for hæmmede mennesker. Jeg har været tilkaldt devikar for bosteder og plejehjem som fast vagt m.m.

Jeg har fulgt Hertha på Facebook gennem nogle år og meldte mig ind i støtteforeningen for noget tid siden. De opslag om Herta på Facebook har gjort stort indtryk på mig, så da chancen bød sig til, aftalte jeg et møde med Kennert og var her oppe og se HerthaHus, sidste år. Efter lidt betænkningstid slog jeg straks til, og derfor bor jeg nu i Hertha.

Tak for opmærksomheden.

Mit Hertha

Egentlig har jeg aldrig haft lyst til at beskrive "mit Hertha", ud fra, at jeg selv har været med til at planlægge det sådan, og at det ligesom er langt mere interessant for mig at læse, hvordan mennesker, der kommer til, oplever deres liv her.

En anden personlig baggrund for at se på livet her er, at jeg siden 19-årsalderen har været optaget af "afvigere" specielt udviklingshæmmede (dengang kaldt åndssvage), og at hele mit arbejdsliv - mere end 40 år har været indenfor det område.

Men det med at Hertha Levefællesskab har 25-års jubilæum har udover, at det virker utroligt (hvordan i alverden er det gået til, at 25 år er gået? (Det har vist noget med alder at gøre)) sat mange tanker i gang.

For samtidig har vi i privaten jo også 25 årsjubilæum. Fra februar har vi boet i vores hus i 25 år. Kun Sara Henningsen har udover os boet samme sted i 25 år.

Jeg har været på nippet til at lave en ny overskrift på dette indlæg, nemlig "a dream came true" eller mere prosaisk "visionen blev virkelighed".

Det er i hvert fald utroligt, nærmest mirakuløst, for hvornår kommer man ud for, at en så stor plan lykkes, så virkeligheden svarer til visionen.

Det afføder dyb taknemmelighed overfor både de højere magter og ikke mindst de mange mange, der har været og stadig er med til virkeliggørelsen. Et godt ordsprog til dette har været "bed og ro videre". Uddybet lyder det: Bed som om alt afhænger af Gud, men arbejde som om alt afhænger af dig.

Da vi startede, var det faktisk et spørgsmål: er der nok mennesker, der vil ofre alt for at købe grund og bygge her før at bø sammen med udviklingshæmmede mennesker? Sådan så det på den tid ikke ud i samfundet i almindelighed. Hvis et bofællesskab opstod i et parcelhuskvarter, faldt boligpriserne.

Og vi startede jo skævt i forhold til visionen om forholdet 30 udviklingshæmmede til 150 i alt. I starten 1996 var vi 11 udviklingshæmmede og 5 voksne, såkaldt normale.

Men der VAR mennesker, der ville bygge huse (fra begyndelsen ville ingen banker låne til lejeboliger, for hvad var gensalgsværdien som naboer til udviklingshæmmede og på landet?)

TAK til de første, der solgte, hvad de havde for at bygge. I dag har jeg flere gange om ugen opringninger med hensyn til ønske om at flytte ind.

Efter nogle år var spørgsmålet: "hvordan får vi unge børnefamilier til at flytte hertil?" Ønsket var stort, da pionergruppen hovedsagelig var i halvtredsårsalderen. Vi blev kaldt "die alte pionieren", og det var jo godt nok, men ikke nok til at se fremtiden i møde... Så blev alt sat ind på at bygge lejelejligheder Samtidig fik vi en donation på 30.000 (fra min niece og hendes mand på NZ-som selv brændende ønskede at få børn, og som var på besøg her), og vi besluttede straks, at pengene skulle gå til en legeplads, så det lyste herfra, at vi ønskede børn hertil. Det lykkedes så fantastisk, at der året efter blev født 8-9 børn i Hertha. Jeg var lige ved at tænke, man skal nok passe på med meget kraftige ønsker...

I dag vrimler det igen med små og store børn, så gør det ikke noget, at vi er rigtig mange op i årene. Jeg fornemmer en fin balance.

Mange taler om bump på vejen, hvilket vel betyder uoverensstemmelser og uenigheder. MEN som jeg skrev i vores første julebreve herfra: "Paradis findes ikke på jorden". Man kunne også sige. Der er mange mange inkarnationer, til vi bliver engle.

Jeg synes, der hersker en meget stor grad af åbenhed og mulighed for personlig frihed og udvikling. Og at det er en glæde, at de mange gode tiltag fra folk "på gulvet" uden om alt det organisatoriske, der er kommet til, og som åbenbart ikke er til at komme uden om, lykkes. I flæng kan nævnes fællesspisninger, suppekøkken, fester, fælles arbejdsdage, kulturarrangementer, skovhave mm.

Egentlig har jeg lyst at spørge: er der private initiativer, man ikke kan komme igennem med?

Der er arbejdsområder, jeg som gammel pensionist forsat ønsker at engagere mig i og glædes over, f ex

1. min undervisning af de udviklingshæmmede i to hold engelsk og i to hold dansk. Så dejligt at opretholde kontakten med nogle af dem, det hele startede med OG sin egen lyst til at undervise.

2. mit arbejde i Hertha Støtteforenings bestyrelse gennem 40 år (så ER man gammel). Det var her, hele visionen udfoldedes og her virkeliggørelsen startede. Her arbejder vi stadig godt sammen, kommunikerer via medlemsbreve til godt 300 medlemmer og søger at have et overblik over, hvor Hertha lykkes eller ikke.

3. ventelistegruppen. Meget spændende at se, hvem der søger hertil og ud fra hvilke motiver.

4. Lørdagscaféens arbejdsgruppe, hvis formål jo bl.a. er at lave åbent hus for vores omverden (absolut på pause i en coronatid).

Til slut, da det jo drejer sig om MIT Hertha, er det da en stor glæde, at ens datter har fået sit fulde og hele liv her, at to af fem børnebørn er vokset op her og klarer sig godt og endelig det helt utrolige, at ens oldebarn udfolder sig på legepladsen med de andre betagende 1-3 årige.

Nogle – især nye og især efter vores arbejdstids ophør – har spurgt, om vi bliver boende. Selvfølgelig gør vi da det. Her bliver vi gamle og senere affældige og her kommer vi til at ende vores dage.

PS.

Udover de par ordsprog jeg har brugt, har Piet Heins 'Vor uskrevne Grundlov' sagt noget om arbejdet og processen med at skabe først Kristofferhjemmet for børn og senere Hertha Levefællesskab. Til ingen af disse nyskabelser eksisterede paragraffer.

Derfor:

Hvor er dog Danmark dejligt:

her er intet absolut.

Noget er forbudt, og noget:

meget strengt forbudt.

Men altid er der lisom

underfundigt føjet til:

"naturligvis undtagen

hvis De meget gerne vil "

Det hjalp på vejen hertil og kan måske også gælde for Hertha i fremtiden.

Helle

Mikael er der når vi vågner

Eventyret og sangen om Tornerose, som sov i hundrede år, kender de fleste af os godt.

Tornerose var det smukkeste og klogeste barn, velsignet med nådegaver af de 12 gode feer i dronningens og kongens rige, men også med en truende spådom givet af den 13. fe. Hun var ikke inviteret til barnets fest, men kom alligevel, ubedt og valgt bort. De gode feer kunne ikke forhindre spådommen i at blive udtalt, men kunne mildne dens virkning. Og således blev Tornerose spået snarlig død, men døden blev mildnet til 100 års søvn. Og så gik det, som det måtte. Til trods for alle forsøg på at fjerne alle farer i riget, faldt hun og hele slottet til sidst i dyb søvn. Tornehækken voksede og skjulte til sidst alt, og tog livet af alle de prinser, som forsøgte at trænge gennem hækken, før de hundrede år var omme.

Det gamle folkeeventyr har på mange måder fået ny aktualitet. Det er som om vi har sovet gennem mange tiår med udvikling, og ladet tornehækken vokse sig stor og dominerende. Verdenshændelser som klimaudfordringer, menneskelig sult og nød og folkegrupperes fortvivlelse har forsøgt at trænge gennem, men uden større samfundsændringer. Endnu ved vi ikke, om coronakrisen kommer som et signal om, at de 100 år er omme, og at vi endelig vågner af Tornerosesøvnen. Først langsomt gennem de kommende år vil vi se, om der bliver konkrete ændringer i vor måde at se og forvalte verden på.

Slår Tornerose af i dag øjnene op, vil hun se lige ind i ærkeenglen Mikael's øjne. Hans navn betyder "hvem er som Gud?", og han er den eneste ærkeengel med et spørgsmål i sit navns betydning. Også han står overfor onde feer. De er iklædt dragens dragt. Og som tidligere bar slangens hylster, den gang mennesket levede i Paradis. Mikael har hovedansvaret for, at disse kræfter ikke længere lever i himmelen, hvor de "klagede foran Guds trone dag og nat", som det står i Bibelen. Han smed dem ned til jorden, og himmelens engle jubede af glæde. Men 've jorden' står der skrevet. Det er vi jordboere, som nu har overtaget opgaven. Mikael delte ikke englens jubel, men fulgte med ned til jorden for også der at gå foran og berede vejen for Kristus.

Hvorfor smed Mikael dem ikke ned på Mars eller Venus eller et andet ledigt sted i verdensrummet? Fordi de der ville have virket indirekte på os, og dermed være sværere at håndtere. Nu står de os meget nær. De er en del af os selv, og bliver dermed nemmere at forstå og bearbejde. På mange måder er de øjenåbnere; de er kræfter, som vil det onde, men bevirker det gode, fordi de stiller det hæslige, falske og uretfærdige rundt om os og i os selv tydelig frem foran os. Noget som bevirker, at vi kan tage stilling.

Johannes Åbenbaring, den sidste bog i Bibelen er en beskrivelse af verdensudviklingen i fortid, nutid og fremtid. Johannes modtog sin åbenbaring på øen Patos, hvortil han blev forvist, efter at den romerske herskermagt gentagne gange havde forsøgt at slå ham ihjel. Her nedskrev han det, han så og hørte, og gennem hele historien er det ærkeenglen Mikael som vejleder, og som også handler aktivt. Det siges, at Martin Luther fandt dette skrift så svært og uforståeligt, at han vurderede at udelukke det fra den protestantiske Bibel. Men noget fik ham fra det. Måske anede han, at hensigten med disse skildringer var skjulte for ham, og at de langsomt skulle åbenbares for mennesker. Vi bør læse Johannes Åbenbaring med jævne mellemrum gennem livet, for nu åbner skriftet sig. Det beskriver så godt Johannes' møde med Mikael, og hvorledes ærkeenglen sætter en fod på havet og en på landjorden. Et symbol på at den åndelige verden (havet) og menneskene (på jorden) nu er åben. Mikael forærer Johannes en bogrulle, som han spiser. Johannes tager imod og fordøjer sit åndelige potentiale, sit jeg. Han overtager ansvaret for sit videre liv. Dette er betingelsen for den videre åndelige og jordiske udvikling, som Johannes fortsætter med at beskrive i sin åbenbaring. Legenden fortæller, at Johannes blev 100 år før han døde og blev gravlagt ved alteret i den kirke hvor han var præst. Der havde han siddet hver søndag og kun sagt den sætning til menigheden, som opsummerede Kristi virke på jorden: "Børn, elsk hinanden."

På mange områder har vi også nu spist af denne bogrulle, og bærer et ansvar, som følger med dette. Arnulf Øverland (norsk digter), skrev digtet "Du må ikke sove" som et råb til mennesket om at vågne op. Han vågnede som af en drøm og forstod, at nu er det ikke længere muligt at gå sovende gennem tiden. Vi må se og "ikke tale så inderligt vel den uret, som ikke rammer os selv." Det blev digterens møde med bogrullen og Mikaelblikket.

Johannes døde efter 100 år. Tornerose vågnede efter 100 år. Hun giftede sig med den, som stod foran hende, da hun slog øjnene op. Et barn faldt i søvn, en voksen vågnede og kunne omsætte Johannes' opfordring om at elske hinanden til aktiv kærlighedshandling. Og svaret på spørgsmålet som følger Mikael's navn, findes i de menneskesjæle, som møder hans blik.

Artiklen er hentet fra det norske Tidsskrift "Mennesket". Forfatter Kristine Høiland, præst i Kristensamfundet, Oslo. Oversat efter bedste evne og indsendt af Kari.

Papfar er god at ligge i læ hos. Men pas på når tyren er i nærheden...!
(Fotos: Ole U)

Om en proces der gik i fisk

På to på hinanden følgende landsbymøder blev det i sin tid besluttet at arbejde på, at en øst-udvidelse af caféen, og en større sal blev realiseret. Dette arbejde er nu endt med, at realiseringen af begge projekter er skrinlagt. Det ligger mig nu på sinde at agere djævelens advokat og se lidt på, hvad det var, der førte til dette fattige resultat. Ikke fordi jeg har stor lyst til at placere skyld og ansvar, men primært fordi processer og deres forløb interesserer mig.

Allerede på de to nævnte landsbymøder fornemmede jeg, at nu ville Levefællesskabet både blæse og have munden fuld af mel. Og det er en aktivitet, der er svær at gennemføre. Så i udgangspunktet for processen ligger nok en af grundene til fiaskoen. Kimen var usund.

Kimen til et projekt kan være usund, hvis behovet man vil tilgodese, ikke er stort nok – tiden kan være imod – det sociale kan være i ulave – der handles ikke med rettidig omhu osv.

Og er kimen ikke sund, vil det, før eller senere blive en hæmsko for projektets gennemførelse.

Og så har penge lige fra starten spillet en rolle. Den gift, som penge er i en proces fra vision til fødsel, var for tidligt på færde. Nok en årsag til fiaskoen.

Hver af de to projekter havde sine engagerede fortalere, og på trods af mange forsøg fra forskellig side er det på intet tidspunkt lykkedes at få en reel og givende samtale i gang mellem disse to parter. Processen kom aldrig op på sporet frem til målet.

Og her ligger så en anden af grundene til fiaskoen gemt. Ingen nævnt og ingen glemt og alle mellemregninger sprunget over. Om det har været de gode eller de dårlige viljers regndans, skal jeg lade være usagt. Om det må vi jo hver især dømme.

Men lad os så se lidt på hvordan vores ansvarsbærende organer: Fællesledelsen, Institutionen og Landsbyfonden har spillet sine roller i forløbet.

Fællesledelsen har gennem hele forløbet arbejdet på at få processen op på skinner. Er der penge til det hele? Kan fælleskassen låne flere? Nej, det kunne den ikke!

Jeg ser ikke de store fejl fra Fællesledelsens side ud over formuleringen på den A4-side, hvor vi skulle tilkendegive vores mening. Hvor i alverden kom forslaget om, at vi skulle have to sale fra? Jeg troede naivt, at det var skrinlagt som for luksuriøst - for meget og overflødigt.

Den beslutning, man endte med at tage, er nok den eneste og rigtige, man kunne tage. Lad os lige slå koldt vand i det hede blod og se tiden an.

I Landsbyfonden har man i hele forløbet primært arbejdet med, at værelserne i Herthahus skulle blive til mere individuelle boliger. Et arbejde, der har involveret en medarbejdergruppe, arkitekt, bank og institutionens bestyrelse. Men man har også lyttet til de formulerede behov, der var for en større og bedre sal, vi alle kan benytte.

Så i virkeligheden er det nok os borgere, der har fejlet med alle vore holdninger, forudfattede meninger, sympatier og antipatier og fordomme. Så denne gang var det vist os - de almindelige borgere, der tromler, og de andre, som er statistiker! Vi har været kæppen, som har standset hjulet.

Og hvad er situationen så nu?

Hvad der sker med Østudvidelsen, står for mig hen i det uvisse.

Hvad salen angår, er det jo nu en realitet, at det ikke - i hvert fald i første omgang - bliver en stor fællessal med fælleseje for os alle, men bofællesskabernes sal.

I 25 år har de udviklingshæmmede betalt huslejen på salen, også når den har været brugt af os borgere. 1/3 af den tid salen har været belagt, har det været af os borgere. Det er slut nu,

og vi almindelige borgere skal på den ene eller andre måde til at betale husleje for brug af salen. Og det skal vi lige meget, om det bliver fælleseje eller ej.

Nu samles fundraisinggruppen heldigvis igen, og et ny mandat formuleres i samarbejde med Landsbyfonden.

Sidst denne gruppe arbejdede, lykkedes det efter vist nok syv år at skaffe kapital til opførelse af Vidarhus.

Så vi ser frem til en god proces, der måske løser nogle problemer i relation til Herthahusombygningen og til gavn for hele Levefællesskabet.

Søren H.

5 graders frost, 3. Marts 2021. Solen og foråret bryder frem. Fotos: Ole U.

Nye naboer på rondellen: 3 nye kalve med deres amme-mor 1. Marts . Fotos: Ellinor

Nyt fra bofællesskaberne

D. 1. marts flyttede Sara Henningsen fra sit værelse i Herthahus til sin nye lejlighed i Vidarhus.

Det var præcis 25 år efter, at hun flyttede ind.

Sara H er som den eneste beboer i Herthahus ikke flyttet fra sit værelse i de 25 år, men har boet på samme km² i alle årene.

Det fejrede vi med en smuk buket blomster, efter at hun var kommet på plads i Vidarhus.

I Levefællesskabet er Helle & Søren Hansen de eneste levefæller, der er flyttede ind for 25 år siden og stadig bor i samme hus. Også de blev beriget med en smuk buket blomster for deres udholdenhed og store engagement gennem årene.

Sidst med ikke mindst skal Per C-K nævnes. Han har 25-års jubilæum som medarbejder i HBV. Selvfølgelig blev det også markeret på bedste vis med Othelloagkager på et medarbejdermøde.

Venlig hilsen

Anne-Lene Jappe

Det blev markeret, at Sara har boet i Hertha i 25 år d. 1. marts

Så kom vaccinen til Hertha.

Beboerne fik det 1. ste stik af et hold læger og sygeplejersker udefra. Det endte med at blive en munter, til tider følelsesladet, spændende, længe ventet, stikkende eftermiddag, der endte med kaffe og kage i Vidarhus` dejlige stue til alle.

Situationen blev tacklet forskelligt, men der var en god stemning og et sammenhold, hvor beboerne viste deres kendskab til og omsorg for hinanden.

Jakob kom ud fra medicinrummet med et stort smil og sagde højt og triumferende:

" Jeg kan bare det shit"...

Så var det på plads!

Anne-Lene

Jubilæum: Helle, Søren og Per har både været med til opstarten og yderligere boet i Hertha siden starten – for 25 år siden! For det gode initiativ og deres store vedholdenhed, blev de udsat for en mindre fejring d. 10. marts (Fotos: Anne-Lene)

Medborger

Hertha har de sidste 25 år levedegjort et syn på fællesskaber og inklusion nærmest fra den dag, handicappede fik økonomisk og juridisk ligestilling, blev medborgere i et samfund, der ønskede inklusion. Det er der virkelig grund til at sige tillykke med!

Hertha blev etableret i 1996 af ildsjæle, der brændte for det, de kaldte "omvendt integration." Idéen var enkel: de udviklingshæmmede slog sig ned i en landsby, og efterfølgende flyttede den "venligtsindede stamme" ind rundt omkring dem. Og på den måde var det "de uhæmmede," der skulle integreres i landsbyen - heraf det omvendte. En enkel, munter, kærlig og slagfærdig tilgang til inklusion og omsorg for sårbare, udsatte og marginaliserede medborgere.

Som pårørende mødte jeg selv første gang Steiner-pædagogikken, da min dreng (i dag voksne mand) Tore flyttede ind på Hadruplund. Der var især to forhold, der sprang i øjnene, og som jeg hurtigt kom til at holde af: det organiske livssyn med mennesket som indlejret i naturen, og ligeværdigheden med udgangspunkt i det alment menneskelige frem for det dysfunktionelle. Siden lærte jeg Hertha at kende og genkender her den samme forbundethed og øjenhøjde.

I løbet af 80'erne blev de sidste mammut-institutioner for handicappede lukket og erstattet af mindre, tidssvarende enheder. Og først i 1995, ét år før Hertha blev etableret, fik daværende socialminister Karen Jespersen afskaffet institutionsbegrebet med serviceloven, og handicappede blev myndige, selvstændige borgere i eget hjem, med egen økonomi og med borgerrettigheder svarende til de forskellige konventioner, Danmark på det tidspunkt undervejs havde tiltrådt.

Medborgerskab for udviklingshæmmede er således relativt nyt, og Hertha var virkelig foregangs-projekt på området. Socialstyrelsen beskæftiger sig en del med emnet og skriver blandt andet:

Medborgerskab handler om, at den enkelte borger har mulighed for at bruge de rettigheder, som den pågældende har i henhold til lovgivningen og samfundets tilbud.

Det handler også om, at den enkelte borger har kompetencer til at gøre brug af disse rettigheder, og i praksis har mulighed for at deltage og være medbestemmende i fællesskaber, fx ved at tage ansvar og bidrage til samfundet ud fra egne forudsætninger. Med andre ord handler medborgerskab om inklusion.

Personer med udviklingshæmning har ofte utilstrækkelige muligheder for at udnytte medborgerskabet. Kendskabet til egne rettigheder er ofte mangelfuldt, og kompetencerne til at handle er begrænsede. Det skyldes ikke blot funktionsnedsættelsen. Det er også en konsekvens af socialiseringen, både i de nære fællesskaber, i uddannelses- og sociale tilbud og i samfundet generelt. Endelig er der ofte tale om, at der ikke findes megen informationsmateriale om borgerens rettigheder og muligheder til personer med udviklingshæmning. (www.socialstyrelsen.dk - søg på "medborger").

Til daglig er det Hertha Bofællesskaber og Værksteder, HBV, der har til opgave at hjælpe den enkelte hæmmede levede med at forvalte sine rettigheder. Vores indsats er dels reguleret i Serviceloven, dels i forskellige bestemmelser og konventioner om retten til selvbestemmelse. Det er et af de emner, Socialtilsynet spørger grundigt ind til, hver gang de er på besøg.

Der er mange spørgsmål omkring bolig, beskæftigelse, sundhed, venskaber, økonomi og meget andet, som vi skal støtte hver enkelt i at træffe sunde valg omkring. Senest, i større skala, var der spørgsmålet om, hvorvidt vores hæmmede levede kunne have lyst til at bo under tag med et forsamlingshus, der skulle bruges af hele landsbyen. Det, at vi informerede og spurgte grundigt til hver enkelts holdning, betød efterfølgende virkelig meget, virkelig meget. At være sådan én, der bliver spurgt, én hvis holdning tæller med - det kan vi mennesker godt lide, det er helt alment menneskeligt en forudsætning for trivsel.

Der er mange dilemmaer, når man skal støtte udviklingshæmmede i at træffe informerede valg. Og vi kan aldrig overlade den enkelte til sig selv med livets store og små spørgsmål - det er grunden til, at de hæmmede levede modtager pension, bostøtte og dagtilbud. Men som Socialstyrelsen skriver, er det ikke bare den enkelte hæmmede, der skal hjælpes med det medborgerskab - modstanden eller den manglende forståelse ligger også indlejret i samfundet mere strukturelt, "...både i de nære fællesskaber, i uddannelses- og sociale tilbud og i samfundet generelt."

Når vi som samfund historisk set ikke har øvet os på det inkluderende medborgerskab i så pokkers mange år, så er det helt naturligt, at vi netop, ja - øver os. Det kræver tålmodighed, dialog, nærvær og samvær - det sidste, samværet, har vi været udfordret på det seneste år, men her skal vi nok komme igen, heldigvis. Betydningen af det kan ikke overvurderes. Både de hæmmede levede og de øvrige beboere i landsbyen har utvivlsomt stor glæde af den tanke og praksis, at alle - alle - tæller med, når livet skal leves i hverdagens mange menneske-møder. Og Hertha vil uden tvivl fortsætte med at inspirere mange mennesker også de næste 25 år!

Rasmus Aagaard

Bøgen på vej ud... (Foto: Ole W)

Udeholdet sørger for at redde overskydende sand fra byggeriet inden det fjernes (Foto: Ole W)

Når det nu klør noget så forbandet... (Foto: Stine)

Referat S26 1. marts Fællesledelsesmøde

BEMÆRK forlænget Kl. 18.30-21.30 mødet foregår I Pavilionen

Mødeleder: Kennert - Referent: Søren - Afbud:

Indledning:

a. Færdiggørelse af dagsordenen

b. Information fra:

Ventelistegruppe

Landsbyfonden

HBV

FL Sekretariatet

Opfølgning fra sidste møde

c. Brevet til levestæderne med de 3 scenarier vedr. øst udvidelsen og Herthahus ombygning gøres færdig i fællesskab. Den videre behandlings proces frem mod en afslutning d. 8. marts, som er arkitektens frist, skal beskrives og udsendes sammen med brev om scenarierne.

Brevet med de tre scenarier blev gjort færdigt og sendes ud på mail tirsdag aften eller onsdag formiddag. Der bliver onsdag lagt tilkendegivelsesblanketter i postkasserne i alle husstande i Hertha. En blanket pr voksen, som skal afleveres senest lørdag 6.3 kl. 18.00 i en kasse, der står i vindueskarmen i caféen. Fredag 7.3 kl. 15.00-17.00 vil der være repræsentanter fra FL tilstede i Caféen for at svare på eventuelle spørgsmål til det udsendte materiale. Johanne og Anne-lene mødes med beboerne i HBV for at involvere dem i processen. FL mødes ekstraordinært 8.3 kl. 16.00 og træffer beslutning om det videre forløb.

d. Økonomi – Fortsat arbejde med at få Budget 2021 til at hænge sammen. Budgetarbejdet fortsatte, og der er et stykke vej endnu, før det hænger sammen

e. Placering af pedelskur -hvordan kommer det videre? - KN

Nye punkter:

f. 3 Breve/emails fra 1. Ole U – 2. Rita – 3. Anne -Lene

Johanne har svaret Anne -Lene og Søren har Svaret Rita. John og Søren svarer Ole onsdag

g. Nye og gamle mandater:

1) Fælleshus og cafédrift og indretning

2) kulturgruppen

3) Gennemgang af alle mandatgrupper – hvilke er aktive

Kommende punkter:

h. Fællesledelsesmøder – kultur, struktur, tidspunkt mv. - Mathieu

i. Fællesledelsens årshjul

j. Tema: kommunikation

k. P-pladser i Hertha

l. EVT:

Godkendelse af referat

*Dette træ har jeg – lidt anarkistisk – døbt 'livets træ'. Da Æbleteamet Ole og Ellinor beskar træet, hang de et artsskilt op: Discovery! Jeg kom tilfældigt forbi, da de hang skiltet op, og de accepterede begge, at jeg havde navngivet træet - og Ellinor skrev 'Livets Træ' på bagsiden af skiltet!
Jeg ville pynte træet til påske – med æg og små farvede hækledelapper – og så kom Svend forbi! Han ville gerne supplere med shamanistiske stofstrimler i symbolske farver! Så dem bandt vi på i fællesskab!
Nu står det der, Herthas smukkeste træ, og symboliserer mangfoldigheden.
Tove V*

Referat S27 15. marts Fællesledelsesmøde

Kl. 19.00 til 21.00 i Pavillionen

Mødeleder: Mathias - Referent: Søren - Afbud:

Indledning:

a. Færdiggørelse af dagsordenen

b. Information fra:

Ventelistegruppe:

Landsbyfonden: Norrøn skal renoveres.

HBV: *Arbejder med arkitekten om indretningsplaner i Herthahus*

FL Sekretariatet: *Merete Milner har valgt at træde ud af Fællesledelsen med omgående virkning.*

Opfølgning fra sidste møde

c. Efter tilkendegivelserne og FLs beslutning vedr. scenarierne. *På forhånd havde Fællesledelsen truffet beslutning om, at der skulle være mindst 2/3 flertal for et af scenarierne, for at det kunne blive valgt. Men da resultatet var meget lige mellem de tre scenarier, blev beslutningen som den blev.*

Fællesledelsen har ikke modtaget henvendelser efter beslutningen.

Fællesledelsen beder mandatgruppen for østudvidelsen om at kontakte Kaj for at stille projektet i bero.

FL tager initiativ til, hvordan processen kan komme videre.

d. Økonomi – Fortsat arbejde med at få Budget 2021 til at hænge sammen. *FL forventer at have et færdigt budget klar til LM i april*

e. Placering af pedelskur -hvordan kommer det videre? *NYT- Fonden og HBV arbejder med et projekt ved stalden, hvori der indgår et pedelskur. Projektet kommer i høring*

Nye punkter

f. Forlængelse af fortov på Engvej ned langs Herthas grund. *FL har den holdning, at der kan etableres fortov langs Landsbyvænget 1. Men træerne skal bevares! FLs rolle som grundejerbestyrelse.*

Forvaltning af ydre fælles arealer: *Tages op til senere drøftelse i lyset af nye regler*

g. Kommende landsbymøde: *Dato findes i samarbejde med LM sekretariatet efter Påskemødet planlægges på ekstra FL møde 6.4.21 hvor pkt. h. og l. også drøftes.*

h. Nye og gamle mandater: 1) Fælleshus og cafédrift og indretning 2) kulturgruppen 3) Gennemgang af alle mandatgrupper – hvilke er aktive

Kommende punkter:

i. Fællesledelsesmøder – kultur, struktur, tidspunkt mv. - Mathieu

j. Fællesledelsens årshjul

k. Tema: kommunikation

l. P pladser i Hertha

m. EVT: Godkendelse af referat

APRIL

Sol, du, som bleg og umælende
fulgte på vej gennem vinterens kulde,
står nu igen som en sprælsk
og ubændig krabat over dyngvåde mulde,
driver med smittende kræfter
den spirende jord til de største bedrifter,
mens du med kølende regn
din forjættende ild uafslædig skifter.

Ole W.

Månedens kunstværk

Vi præsenterer hver måned et kunstværk. Kunstneren selv er velkommen til at skrive lidt om sig selv, sin proces og værket, samt værkets titel og årstal. Formålet er at vise de kunstneriske talenter, som Hertha ofte ganske usynligt, rummer. Bidrag gerne med et billede af det bedste, du har lavet! Send det til tante@hertha.dk.

Sol over bladene - foråret. Det passer lige til årstiden nu. Billedet er lavet på 2 lag tyl. På det bagerste stykke er de små blade syet på i et stort bladmønster. På det forreste stykke er solen med strålerne syet på.

Billedet måler 118 x 170 cm.

Rita

Disse ord er Grundstenen for Hertha Levefællesskab:

Lysbærende åndskræfter
Samlende sjælevarme
Kraftfyldt viljestyrke

Måtte dette udfyldte rum
Rejst af menneskehånd
Og båret af jorden,
Rumme kimkræfter
Kærlig kulturfornyende
- Kristus Jesus offer -

båret ind i ensomhedens tid

Højt hævede åndsmagter i alle riger!
Se til lysgennemskinneth menneskehandlen,
Tilbageholdt i ydmyghed,
Båret ved Mikael - mod menneskemål

Menneskeværen i livsfølger.
Kærlighedsbårne lyskim,
Jordbundne i mørke,
Ophøjet i frihed.

Lagt af Hertha Levefællesskab
den 11. dag i maj måned i året 1996

Indleveret af Tyge. Grundstenen ligger under stjernen i salen.